

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

AANBEVELINGEN

EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

AANBEVELING VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

van 16 februari 2022

tot wijziging van Aanbeveling ESRB/2015/2 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen

(ESRB/2022/1)

(2022/C 174/01)

DE ALGEMENE RAAD VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte ⁽¹⁾, en met name bijlage IX,

Gezien Verordening (EU) nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macroprudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor systeemrisico's ⁽²⁾, en met name artikel 3 en de artikelen 16 tot en met 18,

Gezien Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 ⁽³⁾, en met name artikel 458,

Gezien Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG ⁽⁴⁾, met name titel VII, hoofdstuk 4, afdeling II,

Gezien Besluit ESRB/2011/1 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 20 januari 2011 houdende goedkeuring van het reglement van orde van het Europees Comité voor systeemrisico's ⁽⁵⁾, en met name de artikelen 18 tot en met 20,

⁽¹⁾ PB L 1 van 3.1.1994, blz. 3.

⁽²⁾ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338.

⁽⁵⁾ PB C 58 van 24.2.2011, blz. 4.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Teneinde effectieve en consistente nationale macroprudentiële maatregelen te waarborgen, is het van belang de door het Unierecht voorgeschreven verplichte wederkerigheid aan te vullen met vrijwillige wederkerigheid.
- (2) Het in Aanbeveling ESRB/2015/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's ⁽⁶⁾ vastgelegde kader inzake vrijwillige wederkerigheid voor macroprudentiële beleidsmaatregelen moet verzekeren dat alle in een lidstaat geactiveerde macroprudentiële beleidsmaatregelen in andere lidstaten wederkerig worden toegepast.
- (3) Naar aanleiding van Besluit C (2020) 1214 final ⁽⁷⁾ van de Commissie heeft De Nederlandsche Bank (DNB), in haar hoedanigheid als aangewezen autoriteit voor de toepassing van artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 een strengere nationale maatregel ingevoerd, waarbij een minimum gemiddeld risicogewicht wordt opgelegd aan kredietinstellingen waaraan in Nederland vergunning is verleend en die de interneratingbenadering (*internal ratings-based approach* (IRB-benadering)) hanteren met betrekking tot hun portefeuilles van blootstellingen ten aanzien van natuurlijke personen die gedekt zijn door in Nederland gelegen niet-zakelijk onroerend goed. De maatregel is op 1 januari 2022 in werking getreden.
- (4) Op 23 november 2021 heeft DNB bij het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB) een verzoek ingediend om wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de strengere nationale maatregel uit hoofde van artikel 458, lid 8, van Verordening (EU) nr. 575/2013.
- (5) Naar aanleiding van het verzoek van DNB aan het ESRB en om de verwezenlijking van negatieve grensoverschrijdende effecten in de vorm van lekkages en regelgevingsarbitrage te voorkomen die zouden kunnen voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de macroprudentiële beleidsmaatregel die in Nederland zal worden toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013, heeft de Algemene Raad van het ESRB deze maatregel in de lijst van macroprudentiële beleidsmaatregelen opgenomen die uit hoofde van Aanbeveling ESRB/2015/2 voor de toepassing van wederkerigheid worden aanbevolen.
- (6) Op 26 oktober 2021 heeft Lietuvos bankas, in haar hoedanigheid als aangewezen autoriteit voor de toepassing van artikel 133, lid 9, van Richtlijn 2013/36/EU, het ESRB in kennis gesteld van haar voornemen om een systeemrisicobufferpercentage vast te stellen voor alle blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen ten aanzien van natuurlijke personen in Litouwen die gedekt zijn door niet-zakelijk onroerend goed. De systeemrisicobuffer zal van toepassing zijn op banken in Litouwen met een vergunning op het hoogste consolidatieniveau in het land. Tegelijkertijd zal de beoogde systeemrisicobuffer worden toegepast op centrale kredietuniegroepen die op geconsolideerde basis buiten het toepassingsgebied van Verordening (EU) nr. 575/2013 vallen. De maatregel zal naar verwachting op 1 juli 2022 in werking treden.
- (7) Op 1 december 2021 heeft Lietuvos bankas bij het ESRB een verzoek ingediend om wederkerigheid toe te passen op het systeemrisicobufferpercentage uit hoofde van artikel 134, lid 5, van Richtlijn 2013/36/EU.
- (8) Naar aanleiding van het verzoek van Lietuvos bankas en om de verwezenlijking van negatieve grensoverschrijdende effecten in de vorm van lekkages en regelgevingsarbitrage te voorkomen die zouden kunnen voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de macroprudentiële beleidsmaatregel die in Litouwen zal worden toegepast, heeft de Algemene Raad van het ESRB ook besloten deze maatregel in de lijst van macroprudentiële beleidsmaatregelen op te nemen die uit hoofde van Aanbeveling ESRB/2015/2 voor toepassing van wederkerigheid worden aanbevolen.
- (9) Derhalve moet Aanbeveling ESRB/2015/2 dienovereenkomstig worden gewijzigd,

⁽⁶⁾ Aanbeveling ESRB/2015/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 15 december 2015 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen (PB C 97 van 12.3.2016, blz. 9).

⁽⁷⁾ Besluit van de Commissie C(2020) 1214 final van 5 maart 2020 om geen uitvoeringshandeling voor te stellen tot verwerping van het ontwerp van nationale maatregel waarvan Nederland op 8 januari 2020 kennis heeft gegeven uit hoofde van artikel 458, lid 4, van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad.

HEEFT DE VOLGENDE AANBEVELING VASTGESTELD:

Wijzigingen

Aanbeveling ESRB/2015/2 wordt als volgt gewijzigd:

1. in afdeling 1 wordt subaanbeveling C(1) vervangen door:

“1. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen op de door andere betrokken autoriteiten vastgestelde en door het ESRB voor toepassing van wederkerigheid aanbevolen macroprudentiële beleidsmaatregelen. Aanbevolen wordt wederkerigheid op de volgende in de bijlage nader uiteengezette maatregelen toe te passen:

België:

- een risicogewichtopslagbedrag voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die zijn gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed, dat overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), vi), van Verordening (EU) nr. 575/2013 wordt toegepast op kredietinstellingen waaraan in België een vergunning is verleend en die de interneratingbenadering (*internal ratings-based approach* (IRB-benadering)) hanteren voor de berekening van wettelijke kapitaalvereiste, bestaande uit:
  - a) een forfaitair risicogewichtopslagbedrag van 5 procentpunten, en
  - b) een evenredig risicogewichtopslagbedrag bestaande uit 33 procent van het naar blootstelling gewogen gemiddelde van de risicogewichten toegepast op de aangehouden blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die zijn gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed;

Frankrijk:

- een verscherping van de limieten voor grote blootstellingen van artikel 395, lid 1, van Verordening (EU) nr. 575/2013, toepasselijk op blootstellingen op grote niet-financiële vennootschappen met een hoge schuldenlast met maatschappelijke zetel in Frankrijk naar 5 procent van het tier 1-kapitaal en toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), ii), van Verordening (EU) nr. 575/2013 op mondiaal systeemrelevante instellingen (*global systematically important institutions* (G-SII's)) en andere systeemrelevante instellingen (*other systematically important institutions* (O-SII's)) op het hoogste consolidatieniveau van hun bancaire prudentiële perimeter.

Litouwen

- een systeemrisicobufferpercentage van 2 % voor alle blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen ten aanzien van in de Republiek Litouwen ingezeten natuurlijke personen die gedekt zijn door niet-zakelijk onroerend goed.

Luxemburg

- Juridisch bindende lening-/waardelimieten (*loan-to-value* (LTV) *limits* (LTV-limieten)) voor nieuwe hypothecaire leningen op in Luxemburg gelegen niet-zakelijk onroerend goed, met verschillende LTV-limieten voor verschillende categorieën kredietnemers:
  - a) een LTV-limiet van 100 % voor eerste kopers die hun hoofdverblijfplaats verwerven;
  - b) een LTV-limiet van 90 % voor andere kopers, d.w.z. niet-eerste kopers die hun hoofdverblijfplaats verwerven. Deze limiet wordt op evenredige wijze ten uitvoer gelegd via een portefeuillevrije som. Meer bepaald mogen kredietgevers 15 % van de portefeuille van aan deze kredietnemers verstrekte nieuwe hypotheekleningen uitgeven met een LTV-tarief van meer dan 90 %, maar minder dan het maximale LTV-tarief van 100 %;
  - c) een LTV-limiet van 80 % voor overige hypotheekleningen (met inbegrip van het segment kopen om te verhuren).

Nederland:

- een minimum gemiddeld risicogewicht dat overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), vi), van Verordening (EU) nr. 575/2013 wordt toegepast op kredietinstellingen waaraan in Nederland vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten met betrekking tot hun portefeuilles van blootstellingen ten aanzien van personen die gedekt zijn door in Nederland gelegen niet-zakelijk onroerend goed. Voor elke afzonderlijke post die binnen het toepassingsgebied van de maatregel valt wordt een risicogewicht van 12 % toegekend aan het gedeelte van de lening dat niet meer bedraagt dan 55 % van de marktwaarde van het onroerend goed dat dient als zekerheid voor de lening en wordt een risicogewicht van 45 % toegekend aan het resterende deel van de lening. Het minimum gemiddelde risicogewicht van de portefeuille is het naar blootstelling gewogen gemiddelde van de risicogewichten van de afzonderlijke leningen.

Noorwegen:

- een systeemrisicobufferpercentage van 4,5 % voor blootstellingen in Noorwegen, toegepast overeenkomstig artikel 133 van Richtlijn 2013/36/EU, zoals toegepast op en in Noorwegen op 1 januari 2020 overeenkomstig de voorwaarden van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (*) (EER-overeenkomst) (hierna de "RKV zoals van toepassing op en in Noorwegen op 1 januari 2020" genoemd) op alle kredietinstellingen waaraan in Noorwegen vergunning is verleend;
- een minimumrisicogewicht van 20 % voor blootstellingen op niet-zakelijk onroerend goed in Noorwegen, toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), vi), van Verordening (EU) nr. 575/2013, zoals toegepast op en in Noorwegen op 1 januari 2020 overeenkomstig de voorwaarden van de EER-overeenkomst (hierna de "VKV zoals van toepassing op en in Noorwegen op 1 januari 2020") op kredietinstellingen waaraan in Noorwegen vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten;
- een minimumrisicogewicht van 35 % voor blootstellingen op zakelijk onroerend goed in Noorwegen, die overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), vi), van de VKV, zoals van toepassing op en in Noorwegen op 1 januari 2020, wordt toegepast op kredietinstellingen waaraan in Noorwegen vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten.

Zweden:

- een kredietinstellingsspecifieke ondergrens van 25 procent voor het naar blootstelling gewogen gemiddelde van de risicogewichten, toegepast op de portefeuille met blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen ten aanzien van in Zweden gevestigde debiteuren die gedekt zijn door in Zweden gelegen onroerend goed in overeenstemming met artikel 458, lid 2, punt d), vi), van Verordening (EU) nr. 575/2013 op kredietinstellingen waaraan in Zweden een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van wettelijke kapitaalvereisten.;

(*) PB L 1 van 3.1.1994, blz. 3.;

2. De bijlage wordt vervangen door de bijlage bij deze aanbeveling.

Gedaan te Frankfurt am Main, 16 februari 2022.

*Hoofd van het ESRB-secretariaat,
namens de Algemene Raad van het ESRB,
Francesco MAZZAFERRO*

BIJLAGE

De bijlage bij Aanbeveling ESRB/2015/2 wordt vervangen door:

“BIJLAGE

België

Een risicogewichtopslagbedrag voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die zijn gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed, opgelegd aan kredietinstellingen waaraan in België een vergunning is verleend en de IRB-benadering hanteren en dat wordt toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), vi), van Verordening (EU) nr. 575/2013. Het opslagbedrag is opgebouwd uit twee componenten:

- a) **een forfaitair risicogewichtopslagbedrag van 5 procentpunten, en**
- b) **een evenredig risicogewichtopslagbedrag dat bestaat uit 33 % van het naar blootstelling gewogen gemiddelde van de risicogewichten toegepast op de portefeuille van blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die zijn gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed.**

I. Beschrijving van de maatregel

1. De Belgische maatregel, toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), vi), van Verordening (EU) nr. 575/2013 en opgelegd aan kredietinstellingen waaraan in België een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren, bestaat uit een risicogewichtopslagbedrag voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die zijn gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed en is opgebouwd uit twee componenten:
  - a) De eerste component bestaat uit een verhoging van 5 procentpunten van het risicogewicht voor niet-zakelijk onroerend goed voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die zijn gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed dat wordt verkregen na berekening van het tweede deel van het risicogewichtopslagbedrag overeenkomstig punt b).
  - b) De tweede component bestaat uit een verhoging van het risicogewicht van 33 % van het naar blootstelling gewogen gemiddelde van de risicogewichten toegepast op de aangehouden blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die zijn gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed. Het naar blootstelling gewogen gemiddelde is het gemiddelde van de risicogewichten van de afzonderlijke leningen dat werd berekend overeenkomstig artikel 154 van Verordening (EU) nr. 575/2013, gewogen naar de betrokken blootstellingswaarde.

II. Wederkerigheid

2. Overeenkomstig artikel 458, lid 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013 wordt de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaten aanbevolen om wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Belgische maatregel door binnen de in subaanbeveling C(3) bedoelde uiterste termijn de maatregel toe te passen op bijkantoren in België van kredietinstellingen waaraan in eigen land een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren.
3. Betrokken autoriteiten wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Belgische maatregel door deze toe te passen de kredietinstellingen in eigen land een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren, welke kredietinstellingen directe blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen hebben die worden gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed. Overeenkomstig subaanbeveling C(2) wordt de betrokken autoriteiten aanbevolen binnen de in subaanbeveling C(3) bedoelde uiterste termijn dezelfde maatregel toe te passen als de maatregel die de activerende autoriteit in België heeft toegepast.
4. Indien dezelfde macroprudentiële beleidsmaatregel in hun jurisdictie niet beschikbaar is, wordt de betrokken autoriteiten aanbevolen om na raadpleging van het ESRB een in hun jurisdictie beschikbare macroprudentiële beleidsmaatregel toe te passen die die het meest equivalente effect heeft als de voornoemde voor toepassing van wederkerigheid aanbevolen maatregel, waaronder de vaststelling van toezichtsmaatregelen en -bevoegdheden zoals bedoeld in titel VII, hoofdstuk 2, afdeling IV, van Richtlijn 2013/36/EU. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen de equivalente maatregel uiterlijk vier maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling in het *Publicatieblad van de Europese Unie* vast te stellen.

III. Materialiteitsdrempel

5. De maatregel wordt aangevuld met een instellings specifieke materialiteitsdrempel van 2 miljard EUR materialiteitsdrempel om de mogelijke toepassing van het *de-minimis* beginsel door de betrokken autoriteiten die ten aanzien van de maatregel wederkerigheid toepassen te sturen

6. Overeenkomstig afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 kunnen de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaat een vrijstelling verlenen aan afzonderlijke kredietinstellingen waaraan in eigen land een vergunning werd verleend en die de IRB-benadering hanteren en die niet-materiële blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen onder de materialiteitsdrempel van 2 miljard EUR hebben die worden gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed. Bij de toepassing van de materialiteitsdrempel moeten de betrokken autoriteiten de materialiteit van blootstellingen monitoren en hen wordt aanbevolen de Belgische maatregel toe te passen op de eertijds vrijgestelde afzonderlijke kredietinstellingen waaraan in eigen land een vergunning is verleend indien de materialiteitsdrempel van 2 miljard EUR wordt geschonden.
7. Indien er geen kredietinstellingen zijn waaraan in de desbetreffende lidstaten een vergunning is verleend met in België gevestigde bijkantoren of die directe blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen hebben die worden gedekt door in België gelegen niet-zakelijk onroerend goed en die de IRB-benadering hanteren en blootstellingen hebben van 2 miljard EUR of meer ten aanzien van de Belgische markt voor niet-zakelijk onroerend goed, kunnen de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaten krachtens afdeling 2.2.1. van Aanbeveling ESRB/2015/2 besluiten geen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Belgische maatregel. In dat geval moeten de betrokken autoriteiten de materialiteit van de blootstellingen monitoren en hen wordt aanbevolen de wederkerigheid ten aanzien van de Belgische maatregel toe te passen indien een kredietinstelling die de IRB-benadering hanteert de drempel van 2 miljard EUR overschrijdt.
8. Overeenkomstig afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 is de materialiteitsdrempel van 2 miljard EUR een aanbevolen maximumdrempelniveau. Wederkerigheid toepassende betrokken autoriteiten kunnen derhalve in voorkomende gevallen een lagere drempel voor hun jurisdicties toepassen, en niet de aanbevolen drempel, of wederkerigheid ten aanzien van de maatregel toepassen zonder een materialiteitsdrempel.

Frankrijk

Een verscherping van de limieten voor grote blootstellingen van artikel 395, lid 1, van Verordening (EU) nr. 575/2013, toepasselijk op blootstellingen op grote niet-financiële vennootschappen met een hoge schuldenlast met maatschappelijke zetel in Frankrijk naar 5 procent van het tier 1-kapitaal, toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), ii), van Verordening (EU) nr. 575/2013 op mondiaal systeemrelevante instellingen (G-SII's) en andere systeemrelevante instellingen (O-SII's) op het hoogste consolidatieniveau van hun bancaire prudentiële perimeteer.

I. Beschrijving van de maatregel

1. De Franse maatregel, toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), ii), van Verordening (EU) nr. 575/2013 en opgelegd aan G-SII's en O-SII's op het hoogste consolidatieniveau van hun bancaire prudentiële perimeteer (niet op gesubconsolideerd niveau), bestaat uit de verscherping van de limieten voor grote blootstellingen naar 5 procent van hun tier 1-kapitaal, toepasselijk op blootstellingen op grote niet-financiële vennootschappen met een hoge schuldenlast met maatschappelijke zetel in Frankrijk.
2. Een niet-financiële vennootschap wordt omschreven als een natuurlijke of rechtspersoon krachtens privaatrecht met maatschappelijke zetel in Frankrijk, en die op haar niveau en op het hoogste consolidatieniveau behoort tot de sector niet-financiële vennootschappen zoals gedefinieerd in Bijlage A, punt 2.45, bij Verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad (*).
3. De maatregel geldt wordt als volgt toegepast op blootstellingen aan niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel in Frankrijk en voor blootstellingen aan groepen van verbonden niet-financiële vennootschappen:
  - a) Voor niet-financiële vennootschappen die deel uitmaken van een groep verbonden niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel op het hoogste consolidatieniveau in Frankrijk, wordt maatregel toegepast op de som van de netto blootstellingen tegenover de groep en alle verbonden entiteiten in de zin van artikel 4, lid 1, punt 39, van Verordening (EU) nr. 575/2013;
  - b) Voor niet-financiële vennootschappen die deel uitmaken van een groep verbonden niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel op het hoogste consolidatieniveau buiten Frankrijk, wordt de maatregel toegepast op de som van:
    - i) de blootstellingen op deze niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel in Frankrijk;
    - ii) de blootstellingen op de entiteiten in Frankrijk of in het buitenland waarover de niet-financiële vennootschappen waarnaar in punt i) wordt verwezen rechtstreekse of onrechtstreekse controle hebben in de zin van artikel 4, lid 1, punt 39, van Verordening (EU) nr. 575/2013, en

- iii) de blootstellingen op de in Frankrijk of in het buitenland gelegen entiteiten die economisch afhankelijk zijn van de niet-financiële vennootschappen waarnaar wordt verwezen in punt i) in de zin van artikel 4, lid 1, punt 39, van Verordening (EU) nr. 575/2013.

Niet-financiële vennootschappen zonder maatschappelijke zetel in Frankrijk en die geen dochteronderneming of economisch afhankelijke entiteit zijn van, en die niet rechtstreeks of onrechtstreeks gecontroleerd worden door, een niet-financiële vennootschap met maatschappelijke zetel in Frankrijk, vallen daarom buiten de werkingssfeer van de maatregel.

Overeenkomstig artikel 395, lid 1, van Verordening (EU) nr. 575/2013 is de maatregel van toepassing nadat rekening werd gehouden met de effecten van kredietrisicolimiteringstechnieken en uitzonderingen overeenkomstig de artikelen 399 tot en met 403 van Verordening (EU) nr. 575/2013.

4. Een G-SII of een O-SII moet een niet-financiële vennootschap met maatschappelijke zetel in Frankrijk als groot beschouwen indien de oorspronkelijke blootstelling op de niet-financiële vennootschap, of op de groep van verbonden niet-financiële vennootschappen in de zin van punt 3, gelijk is aan of hoger is dan 300 miljoen EUR. De oorspronkelijke blootstellingswaarde wordt berekend overeenkomstig de artikelen 389 en 390 van Verordening (EU) nr. 575/2013, alvorens rekening te houden met de effecten van de in de artikelen 399 tot en met 403 van Verordening (EU) nr. 575/2013 opgenomen kredietrisicolimiteringstechnieken en uitzonderingen, zoals gerapporteerd conform artikel 9 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 680/2014 van de Commissie (**).
5. Een niet-financiële vennootschap wordt geacht een hoge schuldenlast te hebben bij een hefboomratio van meer dan 100 procent en een financiële kostendekkingsratio onder drie, als volgt berekend op het hoogste groepsconsolidatieniveau:
- a) De hefboomratio is de verhouding tussen de totale schuld minus liquide middelen en eigen vermogen, en
- b) De financiële kostendekkingsratio is de verhouding tussen enerzijds de toegevoegde waarde plus exploitatie-subsidies minus: i) loonlijst; ii) operationele belastingen en heffingen; iii) andere netto gewone bedrijfskosten exclusief nettorente en soortgelijke lasten, en iv) afschrijvingen en waardeverminderingen, en anderzijds rente en soortgelijke lasten.

De ratio's worden berekend op basis van de overeenkomstig de toepasselijke standaarden omschreven boekhoudkundige aggregaten, zoals gepresenteerd in de jaarrekening van de niet-financiële vennootschap en in voorkomend geval gecertificeerd door een beëdigde accountant.

II. Wederkerigheid

6. Aan de betrokken autoriteiten wordt aanbevolen om wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Franse maatregel door deze toe te passen op G-SII's en O-SII's waaraan in eigen land een vergunning is verleend op het hoogste consolidatieniveau binnen de jurisdictie van hun bancaire prudentiële perimeter.
7. Indien dezelfde macroprudentiële beleidsmaatregel in hun jurisdictie niet beschikbaar is, wordt de betrokken autoriteiten in lijn met subaanbeveling C(2) aanbevolen om na raadpleging van het ESRB een in hun jurisdictie beschikbare macroprudentiële beleidsmaatregel toe te passen die het meest equivalente effect heeft als de voornoemde voor toepassing van wederkerigheid aanbevolen maatregel. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen de equivalente maatregel uiterlijk zes maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling in het *Publicatieblad van de Europese Unie* vast te stellen.

III. Materialiteitsdrempel

8. De maatregel wordt aangevuld met een gecombineerde materialiteitsdrempel om de mogelijke toepassing van het *de-minimis*beginsel door de betrokken autoriteiten die ten aanzien van de maatregel wederkerigheid toepassen te sturen, welke is opgebouwd uit:
- a) Een drempel van 2 miljard EUR voor de totale oorspronkelijke blootstellingen van G-SII's en O-SII's waaraan in eigen land een vergunning is verleend op het hoogste consolidatieniveau van de bancaire prudentiële perimeter ten opzichte van de Franse sector niet-financiële vennootschappen;
- b) Een drempel van 300 miljoen EUR toepasselijk op G-SII's en O-SII's waaraan in eigen land een vergunning is verleend met drempelwaarde gelijk aan of hoger dan de onder punt a) bedoelde drempelwaarde voor:
- i) een enkele oorspronkelijke blootstelling op een niet-financiële vennootschap met maatschappelijke zetel in Frankrijk;
- ii) de som van de oorspronkelijke blootstellingen aan een groep van verbonden niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel op het hoogste consolidatieniveau in Frankrijk, berekend overeenkomstig lid 3, punt a);

- iii) de som van oorspronkelijke blootstellingen op niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel in Frankrijk die deel uitmaken van de groep van verbonden niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel op het hoogste consolidatieniveau buiten Frankrijk, zoals gerapporteerd in de modellen C 28.00 en C 29.00 van bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 680/2014;
- c) Een drempel van 5 procent van het tier 1-kapitaal van G-SII's of O-SII's op het hoogste consolidatieniveau voor blootstellingen die in punt b) geïdentificeerd worden nadat rekening werd gehouden rekening te houden met de effecten van de in de artikelen 399 tot en met 403 van Verordening (EU) nr. 575/2013 opgenomen kredietrisicolimiteringstechnieken en uitzonderingen.

De drempelwaarden waarnaar wordt verwezen in de punten b) en c) moeten worden toegepast ongeacht of de betrokken entiteit of niet-financiële vennootschap al of geen hoge schuldenlast heeft.

De oorspronkelijke blootstellingswaarde waarnaar wordt verwezen in de punten a) en b) moet worden berekend overeenkomstig de artikelen 389 en 390 van Verordening (EU) nr. 575/2013, alvorens rekening te houden rekening met de effecten van de in de artikelen 399 tot en met 403 van Verordening (EU) nr. 575/2013 opgenomen kredietrisicolimiteringstechnieken en uitzonderingen, zoals gerapporteerd conform artikel 9 van Uitvoeringsverordening (EU) nr. 680/2014 van de Commissie.

- 9. In lijn met Afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 kunnen de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaat G-SII's en O-SII's waaraan in eigen land een vergunning is verleend op het hoogste consolidatieniveau van hun bancaire prudentiële perimeter vrijstellen indien zij de in punt 8 bedoelde gecombineerde materialiteitsdrempel niet schenden. Bij toepassing van de materialiteitsdrempel zouden de betrokken autoriteiten de materialiteit van de blootstellingen van G-SII's en O-SII's waaraan in eigen land een vergunning is verleend op de Franse sector niet-financiële vennootschappen moeten monitoren, alsook de blootstellingsconcentratie van G-SII's en O-SII's waaraan in eigen land een vergunning is verleend op grote niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel in Frankrijk; hen wordt aanbevolen om de Franse maatregel toe te passen op eertijds vrijgestelde G-SII's en O-SII's, waaraan in eigen land een vergunning is verleend op het hoogste consolidatieniveau van hun bancaire prudentiële perimeter indien de in punt 8 bedoelde materialiteitsdrempel wordt geschonden. De betrokken autoriteiten worden eveneens aangemoedigd om de systeemrisico's in verband met de verhoogde hefboomwerking van grote niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel in Frankrijk te signaleren aan andere marktdeelnemers in hun jurisdictie.
- 10. Indien er geen G-SII's of O-SII's met een vergunning in de betrokken lidstaten op het hoogste consolidatieniveau van hun bancaire prudentiële perimeter bestaan die blootstellingen hebben op de Franse sector niet-financiële vennootschappen boven de in punt 8 genoemde materialiteitsdrempel, kunnen de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaten krachtens afdeling 2.2.1. van Aanbeveling ESRB/2015/2 besluiten geen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Franse maatregel. In dit geval zouden de betrokken autoriteiten de materialiteit van de blootstellingen van G-SII's en O-SII's waaraan in eigen land een vergunning is verleend op de Franse sector niet-financiële vennootschappen moeten monitoren, evenals de blootstellingsconcentratie van G-SII's en O-SII's waaraan in eigen land een vergunning is verleend op grote niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel in Frankrijk; hen wordt aanbevolen om wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Franse maatregel indien een G-SII of een O-SII op het hoogste consolidatieniveau van hun bancaire prudentiële perimeter de in punt 8 genoemde materialiteitsdrempel schendt. De betrokken autoriteiten worden eveneens aangemoedigd om de systeemrisico's in verband met de verhoogde hefboomwerking van grote niet-financiële vennootschappen met maatschappelijke zetel in Frankrijk te signaleren aan andere marktdeelnemers in hun jurisdictie.
- 11. Overeenkomstig afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 is de gecombineerde materialiteitsdrempel waarnaar in punt 8 wordt verwezen een aanbevolen maximumdrempelniveau. Wederkerigheid toepassende betrokken autoriteiten kunnen derhalve in voorkomende gevallen een lagere drempel voor hun jurisdicties toepassen, en niet de aanbevolen drempel, of wederkerigheid ten aanzien van de maatregel toepassen zonder een materialiteitsdrempel.

Litouwen

Een systeemrisicobufferpercentage van 2 % voor alle blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen ten aanzien van in de Republiek Litouwen ingezeten natuurlijke personen die zijn gedekt door niet-zakelijk onroerend goed.

I. Beschrijving van de maatregel

- 1. De Litouwse maatregel, toegepast overeenkomstig artikel 133 van Richtlijn 2013/36/EU, legt een systeemrisicobufferpercentage van 2 % op voor alle blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen ten aanzien van natuurlijke personen in Litouwen die zijn gedekt door niet-zakelijk onroerend goed.

II. Wederkerigheid

2. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Litouwse maatregel door deze toe te passen op in Litouwen gevestigde bijkantoren van banken waaraan in eigen land vergunning is verleend en op directe grensoverschrijdende blootstellingen ten aanzien van natuurlijke personen in Litouwen die gedekt zijn door niet-zakelijk onroerend goed. Een aanzienlijk deel van de totale hypotheekposities wordt aangehouden door buitenlandse bijkantoren van in Litouwen werkzame banken. Daarom zou toepassing van wederkerigheid van de maatregel door andere lidstaten bijdragen tot een gelijk speelveld en ervoor zorgen dat alle belangrijke marktdeelnemers rekening houden met het toegenomen risico op niet-zakelijk onroerend goed in Litouwen en hun veerkracht vergroten.
3. Indien dezelfde macroprudentiële beleidsmaatregel in hun jurisdictie niet beschikbaar is wordt de betrokken autoriteiten aanbevolen om na raadpleging van het ESRB een in hun jurisdictie beschikbare macroprudentiële beleidsmaatregel toe te passen die het meest equivalente effect heeft als de voornoemde voor toepassing van wederkerigheid aanbevolen maatregel, waaronder de vaststelling van toezichtsmaatregelen en -bevoegdheden zoals bedoeld in titel VII, hoofdstuk 2, afdeling IV, van Richtlijn 2013/36/EU. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen de equivalente maatregel uiterlijk vier maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling in het *Publicatieblad van de Europese Unie* vast te stellen.

III. Materialiteitsdrempel

4. De maatregel wordt aangevuld met een instellingsspecifieke materialiteitsdrempel om de mogelijke toepassing van het *de-minimis*beginsel door de betrokken autoriteiten die wederkerigheid toepassen ten aanzien van de maatregel te sturen. Instellingen kunnen van het systeemrisicobuffervereiste worden vrijgesteld indien hun desbetreffende sectorale blootstellingen niet hoger zijn dan 50 miljoen EUR, hetgeen overeenkomt met ongeveer 0,5 % van de desbetreffende blootstellingen van de totale sector kredietinstellingen in Litouwen. Daarom is wederkerigheid alleen vereist wanneer de instellingsspecifieke drempel wordt overschreden.
5. Rechtvaardiging van een dergelijke drempel:
  - a. De potentiële versnippering van de regelgeving moet tot een minimum worden beperkt, aangezien dezelfde materialiteitsdrempel ook van toepassing zal zijn op kredietinstellingen waaraan in Litouwen een vergunning is verleend;
  - b. De toepassing van een dergelijke materialiteitsdrempel zou bijdragen tot een gelijk speelveld in die zin dat instellingen met blootstellingen van vergelijkbare omvang onderworpen zijn aan het systeemrisicobuffervereiste;
  - c. De drempel is relevant voor de financiële stabiliteit, aangezien de verdere ontwikkeling van het risico met betrekking tot niet-zakelijk onroerend goed voornamelijk zal afhangen van de activiteit op de woningmarkt, die deels afhankelijk is van het bedrag van de nieuwe leningen die worden uitgegeven voor woningaankoop. Daarom moet de maatregel worden toegepast op marktdeelnemers die op deze markt actief zijn, ook al zijn hun portefeuilles hypotheekleningen niet zo groot als die van de grootste kredietverstrekkers.
6. Overeenkomstig afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 is de materialiteitsdrempel van 50 miljoen EUR een aanbevolen maximumdrempelniveau. Wederkerigheid toepassende betrokken autoriteiten kunnen derhalve in voorkomende gevallen een lagere drempel voor hun jurisdicties toepassen, en niet de aanbevolen drempel, of wederkerigheid ten aanzien van de maatregel toepassen zonder een materialiteitsdrempel.

Luxemburg

Juridisch bindende lening-/waardelimiten (*loan-to-value (LTV) limits (LTV-limieten)*) voor nieuwe hypothecaire leningen op in Luxemburg gelegen niet-zakelijk onroerend goed, met verschillende LTV-limieten voor verschillende categorieën kredietnemers:

- a) **LTV-limiet van 100 % voor eerste kopers die hun hoofdverblijfplaats verwerven;**
- b) **TV-limiet van 90 % voor andere kopers, d.w.z. niet-eerste kopers die hun hoofdverblijfplaats verwerven. Deze limiet wordt evenredig geïmplementeerd via een portefeuillevrije som. Meer bepaald mogen kredietgevers 15 % van de portefeuille van nieuwe hypotheekleningen die aan deze kredietnemers worden verstrekt uitgeven met een LTV-tarief van meer dan 90 %, maar minder dan het maximale LTV-tarief van 100 %;**
- c) **LTV-limiet van 80 % voor overige hypotheekleningen (met inbegrip van het segment kopen om te verhuren).**

I. Beschrijving van de maatregel

1. De Luxemburgse autoriteiten hebben juridisch bindende LTV-limieten geactiveerd voor nieuwe hypothecaire leningen voor in Luxemburg gelegen onroerend goed. Naar aanleiding van de aanbeveling van het *Comité du Risque systémique* (Comité voor systeemrisico's) (***) heeft de *Commission de Surveillance du Secteur Financier* (Commissie voor toezicht op de financiële sector) (****), optredend in overleg met de Banque centrale du Luxembourg, LTV-limieten geactiveerd die voor drie categorieën kredietnemers verschillen. De LTV-limieten voor elk van de drie categorieën zijn als volgt:
  - a) Een LTV-limiet van 100 % voor eerste kopers die hun hoofdverblijfplaats verwerven;
  - b) Een LTV-limiet van 90 % voor andere kopers, d.w.z. niet-eerste kopers die hun hoofdverblijfplaats verwerven. Deze limiet wordt evenredig geïmplementeerd via een portefeuillevrije som. Meer bepaald mogen kredietgevers 15 % van de portefeuille van nieuwe hypotheke die aan deze kredietnemers worden verstrekt uitgeven met een LTV-ratio van meer dan 90 %, maar minder dan de maximale LTV-ratio van 100 %;
  - c) Een LTV-limiet van 80 % voor overige hypotheekleningen (met inbegrip van het segment kopen om te verhuren).
2. De LTV-ratio is de verhouding tussen de som van alle leningen of tranches van leningen die door de kredietnemer met niet-zakelijk onroerend goed worden gedekt op het moment dat de lening wordt verstrekt, en de waarde van het onroerend goed op hetzelfde tijdstip.
3. De LTV-limieten zijn onafhankelijk van het type eigendom van toepassing (bv. volledige eigendom, vruchtgebruik, ongebonden eigendom).
4. De maatregel wordt toegepast op particuliere kredietnemers die een hypothecaire lening aangaan voor de aankoop van niet-zakelijk onroerend goed in Luxemburg voor niet-commerciële doeleinden. De maatregel is ook van toepassing indien de kredietnemer voor deze transactie gebruik maakt van een juridische structuur zoals een vastgoedbeleggingsmaatschappij, en in het geval van gezamenlijke aanvragen. "Niet-zakelijk onroerend goed" omvat bouwterreinen, ongeacht of de bouwwerkzaamheden onmiddellijk na de aankoop plaatsvinden of jaren daarna. De maatregel is ook van toepassing indien een lening wordt verstrekt aan een kredietnemer voor de aankoop van een onroerend goed met een erfpachtovereenkomst. Het onroerend goed kan bestemd zijn voor gebruik door de eigenaar of aankoop om te verhuren.

II. Wederkerigheid

5. Lidstaten waarvan kredietinstellingen, verzekeringsinstellingen en beroepsbeoefenaren die leningen verstrekken (hypotheekverstrekkers) belangrijke Luxemburgse kredietblootstellingen hebben via rechtstreeks grensoverschrijdend krediet, wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen op de Luxemburgse maatregel in hun jurisdictie. Indien dezelfde maatregel niet in hun jurisdictie beschikbaar is voor alle relevante grensoverschrijdende blootstellingen, moeten de betrokken autoriteiten de beschikbare maatregelen toepassen die het meest equivalente effect hebben als de geactiveerde macroprudentiële beleidsmaatregel.
6. Lidstaten moeten het ESRB ervan in kennis stellen dat zij de Luxemburgse maatregel hebben toegepast of *de-minimis*-vrijstellingen hebben gebruikt overeenkomstig Aanbeveling D van Aanbeveling ESRB/2015/2. De kennisgeving moet uiterlijk één maand na de vaststelling van de wederkerige maatregel worden gedaan aan de hand van het desbetreffende sjabloon dat op de ESRB-website is gepubliceerd. Het ESRB maakt de kennisgevingen op de ESRB-website bekend en communiceert de nationale wederkerigheidsbesluiten aan het publiek. Deze bekendmaking omvat alle uitzonderingen die door de wederkerigheid toepassende lidstaten worden gemaakt en hun toezegging om lekkages te monitoren en zo nodig op te treden.
7. De lidstaten wordt aanbevolen binnen drie maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling in het *Publicatieblad van de Europese Unie* wederkerigheid toe te passen.

III. Materialiteitsdrempel

8. Deze maatregel wordt aangevuld met twee materialiteitsdrempels om de mogelijke toepassing van het *de-minimis*-beginsel door de betrokken autoriteiten die ten aanzien van de maatregel wederkerigheid toepassen te sturen: een landspecifieke materialiteitsdrempel en een instellingsspecifieke materialiteitsdrempel. De landspecifieke materialiteitsdrempel voor de totale grensoverschrijdende hypothecaire kredietverstrekking aan Luxemburg bedraagt 350 miljoen EUR, hetgeen overeenkomt met ongeveer 1 % van de totale binnenlandse markt voor woning hypotheke in december 2020. De instellingsspecifieke materialiteitsdrempel voor de totale grensoverschrijdende hypotheekverstrekking aan Luxemburg bedraagt 35 miljoen EUR, hetgeen overeenkomt met ongeveer 0,1 % van de totale binnenlandse markt voor woning hypotheke in Luxemburg in december 2020. Wederkerigheid wordt alleen gevraagd indien zowel de landspecifieke als de instellingsspecifieke drempel worden overschreden.

Nederland:

Een minimum gemiddeld risicogewicht op dat wordt toegepast door kredietinstellingen die de IRB-benadering hanteren met betrekking tot hun portefeuilles van blootstellingen ten aanzien van natuurlijke personen die gedekt zijn door in Nederland gelegen niet-zakelijk onroerend goed. Voor elke afzonderlijke post die binnen het toepassingsgebied van de maatregel valt wordt een risicogewicht van 12 % toegekend aan het gedeelte van de lening dat niet meer bedraagt dan 55 % van de marktwaarde van het onroerend goed dat dient als zekerheid voor de lening, en wordt een risicogewicht van 45 % toegekend aan het resterende deel van de lening. Het minimum gemiddeld risicogewicht van de portefeuille is het naar blootstelling gewogen gemiddelde van de risicogewichten van de afzonderlijke leningen.

I. Beschrijving van de maatregel

1. De Nederlandse maatregel die wordt toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), vi), van Verordening (EU) nr. 575/2013 legt een minimum gemiddeld risicogewicht op voor de portefeuille blootstellingen van IRB-kredietinstellingen ten aanzien van natuurlijke personen die gedekt zijn door hypotheek op in Nederland gelegen niet-zakelijk onroerend goed. Leningen met Nationale Hypotheek Garantie zijn van de maatregel vrijgesteld.
2. Het minimum gemiddelde risicogewicht wordt als volgt berekend:
  - a) Voor elke afzonderlijke blootstellingspost die binnen het toepassingsgebied van de maatregel valt wordt een risicogewicht van 12 % toegekend aan het gedeelte van de lening dat niet meer bedraagt dan 55 % van de marktwaarde van het onroerend goed dat dient als zekerheid voor de lening, en wordt een risicogewicht van 45 % toegekend aan het resterende deel van de lening. De bij deze berekening te hanteren LTV-ratio dient te worden vastgesteld in overeenstemming met de toepasselijke bepalingen van Verordening (EU) nr. 575/2013.
  - b) Het minimum gemiddelde risicogewicht van de portefeuille is het naar blootstelling gewogen gemiddelde van de risicogewichten van de afzonderlijke leningen, berekend zoals hierboven uiteengezet. Individuele leningen die van de maatregel zijn vrijgesteld, worden bij de berekening van het minimum gemiddelde risicogewicht buiten beschouwing gelaten.
3. Deze maatregel komt niet in de plaats van de bestaande kapitaalvereisten die zijn vastgelegd in en voortvloeien uit Verordening (EU) nr. 575/2013. Banken waarop de maatregel van toepassing is moeten het gemiddelde risicogewicht berekenen van het deel van de hypotheekportefeuille dat binnen het toepassingsgebied van deze maatregel valt op basis van zowel de normale toepasselijke bepalingen van Verordening (EU) nr. 575/2013 als de in de maatregel beschreven methode. Bij de berekening van hun kapitaalvereisten moeten zij vervolgens het hoogste van de twee gemiddelde risicogewichten toepassen.

II. Wederkerigheid

4. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen op de Nederlandse maatregel door deze toe te passen op kredietinstellingen waaraan in eigen land een vergunning is verleend en die de IRB hanteren, die blootstellingen hebben ten aanzien van natuurlijke personen die gedekt zijn door in Nederland gelegen niet-zakelijk onroerend goed, aangezien hun banksector via hun bijkantoren rechtstreeks of onrechtstreeks blootgesteld kan zijn of worden aan het systeemrisico op de Nederlandse woningmarkt.
5. Overeenkomstig subaanbeveling C(2) wordt de betrokken autoriteiten aanbevolen binnen de in subaanbeveling C(3) bedoelde uiterste termijn dezelfde maatregel ten uitvoer te leggen als de maatregel die de activerende autoriteit in Nederland ten uitvoer heeft gelegd.
6. Indien dezelfde macroprudentiële beleidsmaatregel in hun jurisdictie niet beschikbaar is, wordt de betrokken autoriteiten aanbevolen om na raadpleging van het ESRB een in hun jurisdictie beschikbare macroprudentiële beleidsmaatregel toe te passen die het meest equivalente effect heeft als de voornoemde voor toepassing van wederkerigheid aanbevolen maatregel, waaronder de vaststelling van toezichtmaatregelen en -bevoegdheden zoals bedoeld in titel VII, hoofdstuk 2, afdeling IV, van Richtlijn 2013/36/EU. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen de equivalente maatregel uiterlijk vier maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling in het *Publicatieblad van de Europese Unie* vast te stellen.

III. Materialiteitsdrempel

7. De maatregel wordt aangevuld met een instellings specifieke materialiteitsdrempel om de mogelijke toepassing van het *de-minimis*beginsel door de betrokken autoriteiten die wederkerigheid toepassen ten aanzien van de maatregel te sturen. Instellingen kunnen worden vrijgesteld van het minimum gemiddelde risicogewicht voor de portefeuille van blootstellingen van IRB-kredietinstellingen ten aanzien van natuurlijke personen die gedekt zijn door hypotheek op in Nederland gelegen niet-zakelijk onroerend goed indien deze waarde niet meer dan 5 miljard EUR bedraagt. Leningen zonder Nationale Hypotheek Garantie worden niet meegerekend voor de materialiteitsdrempel.

8. In lijn met afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 is de materialiteitsdrempel van 5 miljard EUR een aanbevolen maximumdrempelniveau. Wederkerigheid toepassende betrokken autoriteiten kunnen derhalve in voorkomende gevallen een lagere drempel voor hun jurisdicties toepassen, en niet de aanbevolen drempel, of wederkerigheid ten aanzien van de maatregel toepassen zonder een materialiteitsdrempel.

Noorwegen

- een systeemrisicobufferpercentage van 4,5 % voor blootstellingen in Noorwegen, toegepast overeenkomstig artikel 133 van Richtlijn 2013/36/EU, zoals van toepassing op en in Noorwegen op 1 januari 2020 overeenkomstig de voorwaarden van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER-overeenkomst) (hierna de “RKV zoals van toepassing op en in Noorwegen op 1 januari 2020” genoemd), op alle kredietinstellingen waaraan in Noorwegen vergunning is verleend;
- een minimumrisicogewicht van 20 % voor blootstellingen op niet-zakelijk onroerend goed in Noorwegen, toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), punt vi), van Verordening (EU) nr. 575/2013, zoals toegepast op en in Noorwegen op 1 januari 2020 overeenkomstig de voorwaarden van de EER-overeenkomst (hierna de “VKV zoals van toepassing op en in Noorwegen op 1 januari 2020”), op kredietinstellingen waaraan in Noorwegen vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten;
- een minimumrisicogewicht van 35 % voor blootstellingen op zakelijk onroerend goed in Noorwegen, toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), vi), van de VKV zoals van toepassing op en in Noorwegen, op 1 januari 2020 op kredietinstellingen waaraan in Noorwegen een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van de wettelijke kapitaalvereisten.

I. Beschrijving van de maatregelen

1. Sinds 31 december 2020 heeft het Finansdepartementet (het Noorse Ministerie van Financiën) drie maatregelen geïntroduceerd, namelijk: i) een systeemrisicobuffervereiste voor blootstellingen in Noorwegen krachtens artikel 133 van de RKV, zoals van toepassing op en in Noorwegen op 1 januari 2020; ii) een gemiddelde ondergrens voor het risicogewicht van blootstellingen op niet-zakelijk onroerend goed in Noorwegen krachtens artikel 458, lid 2, punt d), vi), van de VKV, zoals van toepassing op en in Noorwegen op 1 januari 2020, en iii) een gemiddelde ondergrens voor het risicogewicht van blootstellingen op zakelijk onroerend goed in Noorwegen krachtens artikel 458, lid 2, punt vi), van de VKV zoals van toepassing op en in Noorwegen op 1 januari 2020.
2. Het systeemrisicobufferpercentage wordt vastgesteld op 4,5 % en is van toepassing op de binnenlandse blootstellingen van alle kredietinstellingen waaraan in Noorwegen een vergunning is verleend. Voor kredietinstellingen die de geavanceerde IRB-benadering niet hanteren wordt evenwel het op alle blootstellingen toepasselijke systeemrisicobufferpercentage tot en met 31 december 2022 vastgesteld op 3 %. Daarna wordt het op binnenlandse blootstellingen toepasselijke systeemrisicobufferpercentage vastgesteld op 4,5 %.
3. De ondergrens voor het risicogewicht van niet-zakelijk onroerend goed is een gemiddelde instellingsspecifieke ondergrens voor het risicogewicht van blootstellingen op niet-zakelijk onroerend goed in Noorwegen en van toepassing op kredietinstellingen die de IRB-benadering hanteren. De ondergrens voor het risicogewicht van onroerend goed betreft het naar blootstelling gewogen gemiddelde risicogewicht in de portefeuille niet-zakelijk onroerend goed. Noorse blootstellingen op niet-zakelijk onroerend goed moeten worden opgevat als blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die gedekt zijn door onroerend goed in Noorwegen.
4. De ondergrens voor het risicogewicht van zakelijk onroerend goed is een instellingsspecifieke ondergrens voor het risicogewicht van blootstellingen op zakelijk onroerend goed in Noorwegen en van toepassing op kredietinstellingen die de IRB-benadering hanteren. De ondergrens voor het risicogewicht van onroerend goed betreft het naar blootstelling gewogen gemiddelde risicogewicht in de commerciële vastgoedportefeuille. Noorse blootstellingen op zakelijk onroerend goed moeten worden opgevat als blootstellingen met betrekking tot ondernemingen die zijn gedekt door onroerend goed in Noorwegen.

II. Wederkerigheid

5. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Noorse maatregelen voor in Noorwegen gesitueerde blootstellingen overeenkomstig artikel 134, lid 1, van Richtlijn 2013/36/EU respectievelijk artikel 458, lid 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen op het systeemrisicobufferpercentage binnen 18 maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling, zoals gewijzigd bij Aanbeveling ESRB/2021/3 van het Europees Comité voor systeemrisico's (****), in het *Publicatieblad van de Europese Unie*, tenzij in het onderstaande punt 7 anders is bepaald. Ten aanzien van de gemiddelde ondergrens voor het risicogewicht van blootstellingen op niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed in Noorwegen moet wederkerigheid worden toegepast binnen de standaardovergangperiode van drie maanden waarin Aanbeveling ESRB/2015/2 voorziet.

6. Indien dezelfde macroprudentiële beleidsmaatregel in hun jurisdictie niet beschikbaar is, wordt de betrokken autoriteiten in lijn met subaanbeveling C(2) aanbevolen om na raadpleging van het ESRB in hun jurisdictie beschikbare macroprudentiële beleidsmaatregelen toe te passen het meest equivalente effect hebben als de voornoemde voor toepassing van wederkerigheid aanbevolen maatregelen. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen binnen 12 maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling in het *Publicatieblad van de Europese Unie* equivalente maatregelen vast te stellen voor het toepassen van wederkerigheid van de gemiddelde ondergrenzen voor het risicogewicht van voor blootstellingen op niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed, en binnen 18 maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling in het *Publicatieblad van de Europese Unie* voor de toepassing van wederkerigheid van het systeemrisicobufferpercentage, tenzij in het onderstaande punt 7 anders is bepaald voor de systeemrisicobuffer.
7. Totdat Richtlijn (EU) 2019/878 van toepassing wordt op en in Noorwegen overeenkomstig de bepalingen van de EER-overeenkomst, mogen de betrokken autoriteiten ten aanzien van de Noorse systeemrisicobuffermaatregel wederkerigheid toepassen op een wijze en op een niveau waarbij rekening wordt gehouden met eventuele overlappingen of verschillen in de in hun lidstaat en in Noorwegen toepasselijke kapitaalvereisten, mits zij zich houden aan de volgende beginselen:
  - a) dekking van het risico: de betrokken autoriteiten moeten ervoor zorgen dat het systeemrisico dat de Noorse maatregel beoogt te beperken, op passende wijze wordt aangepakt;
  - b) vermijden van regelgevingsarbitrage en zorgen voor een gelijk speelveld: de betrokken autoriteiten moeten de mogelijkheid van lekkages en regelgevingsarbitrage tot een minimum beperken en eventuele mazen in de regelgeving zo nodig onmiddellijk dichten; De betrokken autoriteiten moeten zorgen voor een gelijk speelveld tussen kredietinstellingenDit lid is niet van toepassing op de gemiddelde ondergrens voor het risicogewicht van blootstellingen op niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed.

III. Materialiteitsdrempel

8. De maatregelen worden aangevuld met instellingsspecifieke materialiteitsdrempels op basis van in Noorwegen gesitueerde blootstellingen om de, en wel als volgt:
  - a) voor het systeemrisicobufferpercentage wordt de materialiteitsdrempel vastgesteld op een risicogewogen post van 32 miljard NOK, hetgeen overeenkomt met ongeveer 1 % van het bedrag aan totale risicogewogen posten van kredietinstellingen in Noorwegen;
  - b) voor de ondergrens voor het risicogewicht van niet-zakelijk onroerend goed wordt de materialiteitsdrempel vastgesteld op een bruto kredietverlening van 32.3 miljard NOK, hetgeen overeenkomt met ongeveer 1 % van de bruto door zekerheden gedekte niet-zakelijkonroerendgoedleningen aan Noorse klanten;
  - c) voor de ondergrens van het risicogewicht van niet-zakelijk onroerend goed wordt de materialiteitsdrempel vastgesteld op een bruto kredietverlening van 7.6 miljard NOK, hetgeen overeenkomt met ongeveer 1 % van de bruto door zekerheden gedekte zakelijkonroerendgoedleningen aan Noorse klanten;
9. Overeenkomstig afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 kunnen de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaat vrijstelling verlenen aan individuele kredietinstellingen waaraan in eigen land een vergunning is verleend en die niet-materiële blootstellingen hebben in Noorwegen. Blootstellingen worden als niet-materieel beschouwd indien zij onder de in punt 8 hierboven vastgestelde instellingsspecifieke materialiteitsdrempels liggen. Bij de toepassing van de materialiteitsdrempels moeten de betrokken autoriteiten de materialiteit van blootstellingen monitoren en hen wordt aanbevolen om de Noorse maatregel toe te passen op de eertijds vrijgestelde afzonderlijke kredietinstellingen waaraan in eigen land een vergunning is verleend indien de materialiteitsdrempel van 8 miljoen EUR wordt overschreden.
10. In lijn met afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 zijn de materialiteitsdrempels waarnaar wordt verwezen in punt 8 aanbevolen maximumdrempelniveaus. Wederkerigheid toepassende betrokken autoriteiten kunnen derhalve in voorkomende gevallen een lagere drempel voor hun jurisdicties toepassen, en niet de aanbevolen drempel, of wederkerigheid ten aanzien van de maatregel toepassen zonder een materialiteitsdrempel.
11. Indien er in de lidstaten geen kredietinstellingen zijn in waaraan in de lidstaten een vergunning is verleend met materiële blootstellingen in Noorwegen, kunnen de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaten krachtens afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 besluiten geen wederkerigheid ten aanzien van de Noorse maatregelen toe te passen. In dat geval moeten de betrokken autoriteiten de materialiteit van de blootstellingen monitoren en hen wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Noorse maatregelen indien een kredietinstelling waaraan in eigen land een vergunning is verleend de respectieve materialiteitsdrempels overschrijdt.

Zweden

Een kredietinstellingsspecifieke ondergrens van 25 % procent voor het naar blootstelling gewogen gemiddelde van de risicogewichten toegepast op de portefeuille van blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen ten aanzien van in Zweden gevestigde debiteuren die gedekt zijn door onroerend goed overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt), sub vi) van Verordening (EU) nr. 575/2013 op kredietinstellingen waaraan in Zweden een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren voor de berekening van wettelijke kapitaalvereisten.

I. Beschrijving van de maatregel

1. De Zweedse maatregel, toegepast overeenkomstig artikel 458, lid 2, punt d), vi), van Verordening (EU) nr. 575/2013 en opgelegd aan kredietinstellingen waaraan in Zweden een vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren, bestaat uit een kredietinstellingsspecifieke 25 procent-ondergrens voor het naar blootstelling gewogen gemiddelde van de risicogewichten toegepast op de portefeuille van door onroerende goed gedekte blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen ten aanzien van in Zweden gevestigde debiteuren.
2. Het naar blootstelling gewogen gemiddelde is het gemiddelde van de risicogewichten van de afzonderlijke blootstellingen dat werd berekend overeenkomstig artikel 154 van Verordening (EU) nr. 575/2013, gewogen naar de betrokken blootstellingswaarde.

II. Wederkerigheid

3. Overeenkomstig artikel 458, lid 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013 wordt de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaten aanbevolen om binnen de in subaanbeveling C(3) genoemde termijn de Zweedse maatregel op basis van wederkerigheid toe te passen op de in Zweden gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen waaraan in eigen land vergunning is verleend en die de IRB-benadering hanteren.
4. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen wederkerigheid ten aanzien van de Zweedse maatregel toe te passen door deze toe te passen op de kredietinstellingen waaraan in eigen land een vergunning is verleend en de IRB-benadering hanteren, welke kredietinstellingen directe door onroerend goed gedekte blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen op in Zweden gevestigde debiteuren hebben. In lijn met subaanbeveling C(2) wordt de betrokken autoriteiten aanbevolen dezelfde maatregel toe te passen als de maatregel die door de activerende autoriteit binnen de in subaanbeveling C(3) genoemde termijn in Zweden ten uitvoer is gelegd.
5. Indien dezelfde macroprudentiële beleidsmaatregel in hun jurisdictie niet beschikbaar is, wordt de betrokken autoriteiten aanbevolen om na raadpleging van het ESRB een in hun jurisdictie beschikbare macroprudentiële beleidsmaatregel toe te passen die het meest equivalente effect heeft als de voornoemde voor toepassing van wederkerigheid aanbevolen maatregel. De betrokken autoriteiten wordt aanbevolen de equivalente maatregel uiterlijk vier maanden na de bekendmaking van deze aanbeveling in het *Publicatieblad van de Europese Unie* vast te stellen.

III. Materialiteitsdrempel

6. De maatregel wordt aangevuld met een instellingsspecifieke materialiteitsdrempel van 5 miljard SEK om de mogelijke toepassing van het *de-minimis*beginsel door de betrokken autoriteiten die ten aanzien van de maatregel wederkerigheid toepassen te sturen.
7. Overeenkomstig afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 kunnen de betrokken autoriteiten van de desbetreffende lidstaat een vrijstelling verlenen aan afzonderlijke kredietinstellingen die de IRB-benadering hanteren en waaraan in eigen land een vergunning is verleend, die door onroerend goed gedekte niet-materiële blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen hebben ten aanzien van in Zweden gevestigde debiteuren en onder de materialiteitsdrempel van 5 miljard SEK blijven. Bij de toepassing van de materialiteitsdrempel moeten de betrokken autoriteiten de materialiteit van blootstellingen monitoren en hen wordt aanbevolen om de Zweedse maatregel toe te passen op de eertijds vrijgestelde afzonderlijke kredietinstellingen waaraan in eigen land een vergunning is verleend indien de materialiteitsdrempel van 5 miljard SEK wordt overschreden.
8. Indien er geen kredietinstellingen zijn waaraan in de betrokken lidstaten een vergunning is verleend met in Zweden gevestigde bijkantoren of die directe blootstellingen hebben met betrekking tot particulieren en kleine partijen ten aanzien van in Zweden gevestigde debiteuren die zijn gedekt door in Zweden gelegen onroerend goed en die de IRB-benadering hanteren, en blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen hebben van 5 miljard SEK of meer ten aanzien van in Zweden gevestigde debiteuren die worden gedekt door onroerend goed, kunnen de betrokken autoriteiten van de betreffende lidstaten overeenkomstig afdeling 2.2.1. van Aanbeveling ESRB/2015/2 besluiten geen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Zweedse maatregel. In dat geval moeten de betrokken autoriteiten de materialiteit van de blootstellingen monitoren en wordt er wordt aanbevolen wederkerigheid toe te passen ten aanzien van de Zweedse maatregel wanneer een kredietinstelling die de IRB-benadering hanteert de drempel van 5 miljard SEK overschrijdt.

9. In lijn met afdeling 2.2.1 van Aanbeveling ESRB/2015/2 is de materialiteitsdrempel van 5 miljard SEK een aanbevolen maximumdrempelniveau. Wederkerigheid toepassende betrokken autoriteiten kunnen derhalve in voorkomende gevallen een lagere drempel voor hun jurisdicties toepassen, en niet de aanbevolen drempel, of wederkerigheid ten aanzien van de maatregel toepassen zonder een materialiteitsdrempel..

-
- (*) Verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie (PB L 174 van 26.6.2013, blz. 1).
- (**) Uitvoeringsverordening (EU) nr. 680/2014 van de Commissie van 16 april 2014 tot vaststelling van technische uitvoeringsnormen voor wat betreft de rapportage aan de toezichthoudende autoriteit door instellingen overeenkomstig Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 191 van 28.6.2014, blz. 1).
- (***) Recommandation du comité du risque systémique du 9 novembre 2020 relative aux crédits portant sur des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg (CRS/2020/005).
- (****) Règlement CSSF N° 20-08 du 3 décembre 2020 fixant des conditions pour l'octroi de crédits relatifs à des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg.
- (*****) Aanbeveling ESRB/2021/3 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 30 april 2021 tot wijziging van Aanbeveling ESRB/2015/2 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen (PB C 222 van 11.6.2021, blz. 1)."
-